

ASPECTE ALE PRACTICII JUDICIARE ÎN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA LA SFÂRȘITUL SECOLULUI AL XIX-LEA ȘI ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XX-LEA

Georgeta Toma

În cadrul colecției de istorie modernă și contemporană a Complexului Național Muzeal „Curtea domnească” din Târgoviște a fost înscris și fondul „I. C. Nicolaescu”, conținând acte de familie, fotografii de epocă, documente, din cercetarea cărora se desprind date noi referitoare la cunoașterea unor particularități ale vieții politice locale, cât și la cunoașterea unor aspecte legate de practica juridică exercitată după legea din 1864, care stabilea statutul avocaturii.

Ne vom opri la „cărțile de avocați” ale acestei familii ce a dat trei generații de juriști (bunic, fiu, nepot), cu scopul de a preciza modalitatea de obținere a acestora, precum și valoarea lor intrinsecă.

Investirea cu titlul de avocat a unor persoane ce nu îndeplineau condițiile prevăzute de legea din 1864, de către baroul dâmbovițean, ca de altfel și de celelalte barouri din țară, este discutată în lucrări de specialitate¹ și cu referiri la unul din membrii acestei familii — I. C. Nicolaescu.

În adevăr documentele oferite relevă încetățenirea practicii de acordare „a cărților de avocat”, baroul dâmbovițean pornind de la interpretarea legii din 1864, în speță de la paragrafele 25 și 28. Aceste paragrafe au creat posibilitatea de înscriere în tabelul avocaților de persoane² ce vor putea practica această profesie, în baza

1 Dorin Eliescu, N. Pitiș, „*Fabrica de avocați de la Târgoviște — legendă și realitate*”, în Valachica, vol. 12—13 p. 358.

2 Idem, p. 360.

verificării cunoștințelor de specialitate și în virtutea practicii anterioare.

Prima generație, Ion Iancu Nicolaescu (fig. 1), s-a născut la 8 martie 1835, așa după cum reiese din actul de botez³⁻⁴, ca fiind fiul lui Nicolae de la care și-a luat numele de Nicolaescu. Iancu Nicolaes-

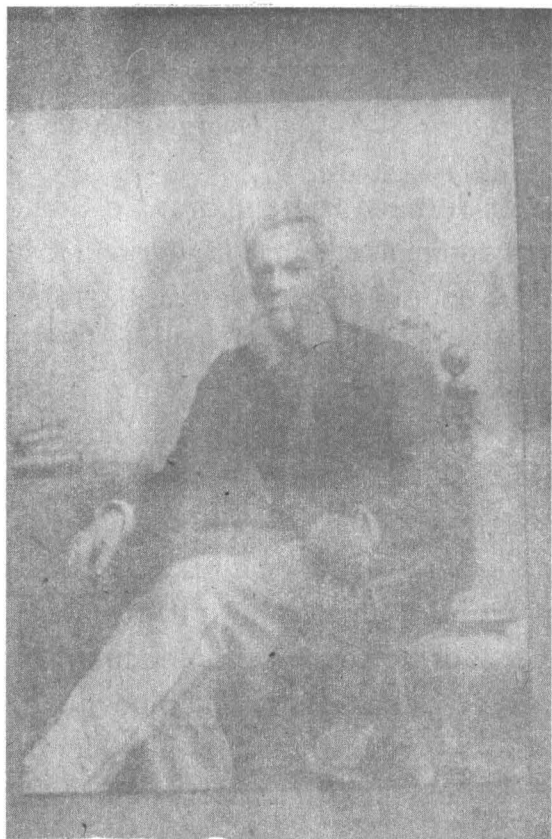

Fig. 1

cu nu a urmat cursuri juridice de specialitate, fiind menționat ca făcându-și studiile ca autodidact.⁵

A îndeplinit funcții importante: membru al Consiliului Județean, 1870, consilier comunal, 1875—1876, consilier județean, 1877, membru al Consiliului general județean, 1883, primar al orașului Târgoviște, 1883, prefect al județului, 1883—1885⁶, fiind primul prefect ales dintre localnici.

În domeniul juridic a ocupat diferite funcții: secretar la Grefa Tribunalului Dâmbovița (1859), ajutor la Grefa Tribunalului Dâm-

3 Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, fond. „I.C. Nicolaescu”, doc. nr. 3.

4 Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, Actul de donație către Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, p. 1—2.

5 Ibidem.

6 Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, Fond. „I.C. Nicolaescu”, doc. nr. 4/30 dec. 1870; doc. nr. 492/8 martie 1871; doc. nr. 2750/17 febr. 1873; doc. nr. 14145/18 sept. 1873; doc. nr. 6947/iulie 1876; doc. nr. 9095/13 aug. 1887; doc. nr. 2242/10 febr. 1883; doc. nr. 4828/1882; doc. nr. 197/2 nov. 1885.

bovița (1860), expeditor la biroul poștal din Târgoviște (1862), grefier la Tribunalul Argeș (1864). În 1866, este transferat în aceeași funcție la Tribunalul Dâmbovița.⁷

La 13 august 1867 este numit în funcție de procuror la Tribunalul Dâmbovița, funcționând până la 16 august 1868, când este numit judecător de instrucție la Tribunalul Dâmbovița. În anul următor, 1869 este transferat în aceeași funcție de judecător de instrucție la Tribunalul Olt.⁸

Prin decret domnesc este numit avocat al statului, clasa a III-a, la Târgoviște, în 1876, unde funcționează până în 1882.⁹

În urma acestei bogate activități, deținând funcții importante și pentru practica juridică desfășurată, lui Iancu Nicolaescu i se acordă două „cărți de avocat“ (Fig. 2, 3a și b), conform Legii din 1864, cărți emise de baroul din Târgoviște.

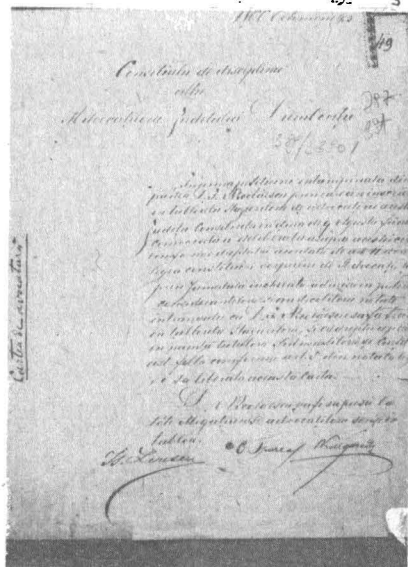

Fig. 2

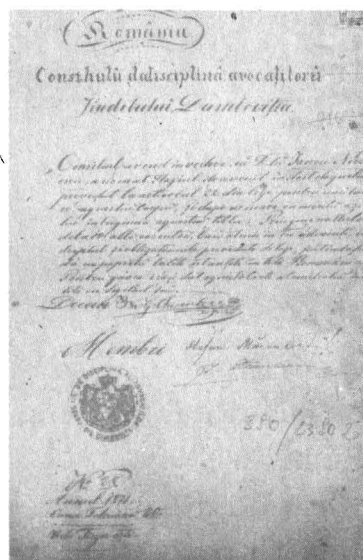

Fig. 3a

7 Idem, doc. nr. 2488/29 martie 1859; doc. nr. 8103/2 febr. 1860; doc. nr. 20390/25 febr. 1862; doc. nr. 3780/22 febr. 1864; doc. nr. 3870/1866; doc. nr. 234/1866; doc. nr. 869/august 1866; doc. nr. 3042/13 august 1867; doc. nr. 3743/16 august 1868; doc. nr. 1251/31 ian. 1869.

8 Idem, doc. nr. 36/26 mai 1876.

9 Idem, doc. nr. 49/23 oct. 1866.

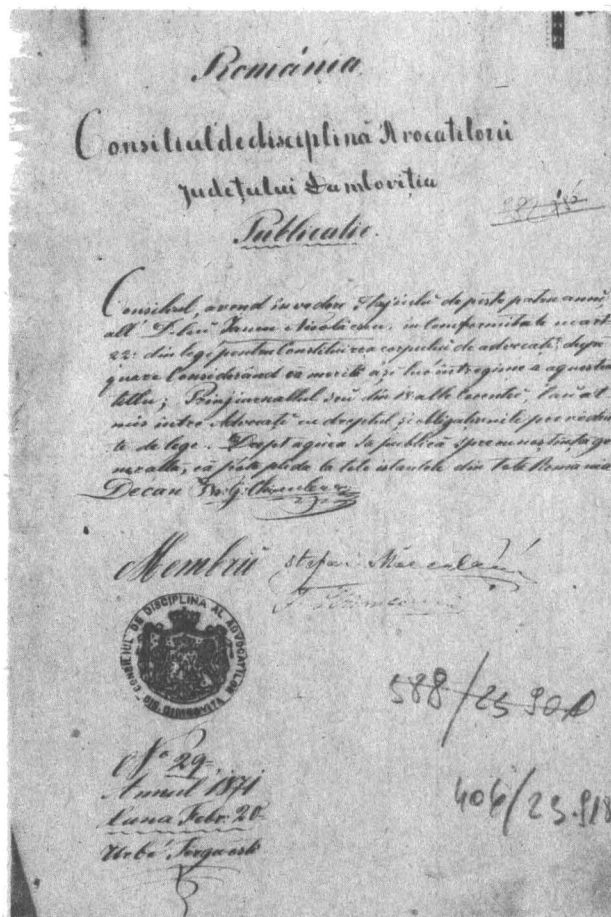

Fig. 3b

este admis avocat, cu mențiunea că „poate pleda la toate instanțele din România”.¹¹

Aceste două cărți de avocatură poartă semnătura primului decan al baroului de avocați din Dâmbovița N. Chirculescu, despre care s-a publicat în revista de specialitate,¹² Valachica nr. 12—13.

Fiul lui Iancu Nicolaescu, Constantin I. Nicolaescu (Fig. 4), născut la 23 februarie 1861, a urmat studiile liceale la liceul Sf. Sava din

Documentul emis la 23 octombrie 1866 de Consiliul de disciplină al avocaților județului Dâmbovița, prin care Iancu Nicolaescu este trecut pe tabelul avocaților stagiari, cu dreptul de a pleda la tribunale și Curți de apel, este socotit drept „carte de avocatură”.¹⁰

În publicația Consiliului de disciplină al avocaților din județul Dâmbovița cu nr. 29 din 20 februarie 1871 se aduce la cunoștință generală, că Iancu Nicolaescu îndeplinește stagiul de cel puțin patru ani ca avocat stagiar și

¹⁰ Idem. doc. nr. 29 din 20 februarie 1871.

¹¹ Dorin Eliescu, N. Pitiș, *op. cit.*, p. 259—360.

¹² Ibidem.

București, după care a absolvit în 1881 Facultatea de drept din București. A îndeplinit funcții importante în județ și în țară. A fost membru activ al Partidului Național Liberal, secretar general al Ministerului de Interne, senator, președinte al Parlamentului în 1927, când este numit, rege, Mihai I.¹³

Constantin I. Nicolaescu este posesorul unei cărți de avocat emisă de baroul din Dâmbovița, purtând aceeași semnătură a decanului N. Chirulescu. Este vorba de documentul nr. 12 din 1 februarie 1883, prin care

Constantin I. Nicolaescu, licențiat în drept al Facultății din București, este înscris pe tabelul avocaților stagiați din baroul județului Dâmbovița,¹⁴ acest lucru fiind considerat drept „carte de avocatură”. (Fig. 5)

Ioan C. Nicolaescu, nepotul lui Iancu Nicolaescu și fiul lui Constantin Nicolaescu, născut în 1892, a continuat tradiția familiei,

Fig. 4

13 Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, Târgoviște, Actul de donație, p. 24, 28.

14 Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, Târgoviște, Actul de donație, p. 37.

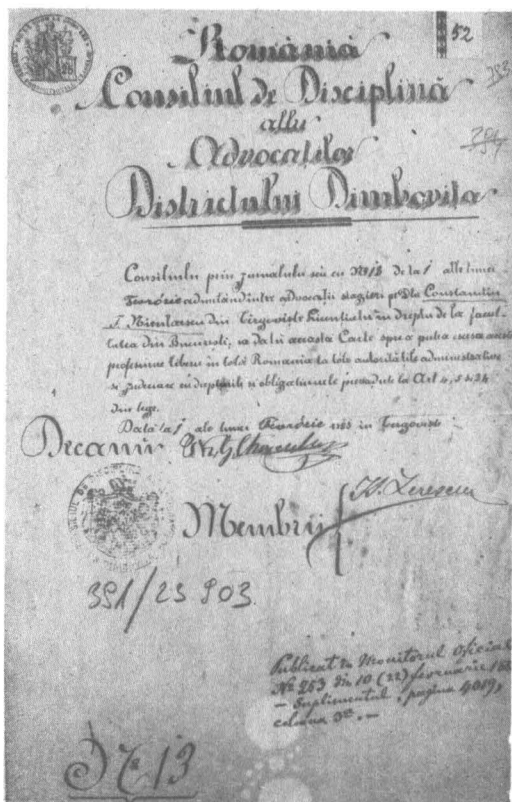

Fig. 5

economic permanent al Arhiepiscopiei Bucureștilor, gazetar, fondator al Federației Societății Sportive Române.¹⁵

Ioan C. Nicolaescu este posesorul unei „cărți de avocat” cu nr. 5762 din 27 octombrie 1922 (Fig. 6), eliberată de această dată de decanul corpului de avocați din județul Ilfov, cu precizarea că, în 1913, având titlul de doctor în

urmând cursurile liceului Sf. Sava și Facultatea de drept din București. Și-a luat licența în drept în 1913; după care a obținut doctoratul în drept la Paris.

Paralel cu profesiunea de bază — avocatura — a participat la viața politică, fiind deputat de 3 ori pe listele Partidului Național Liberal, apoi timp de 15 ani a ocupat funcția de consilier

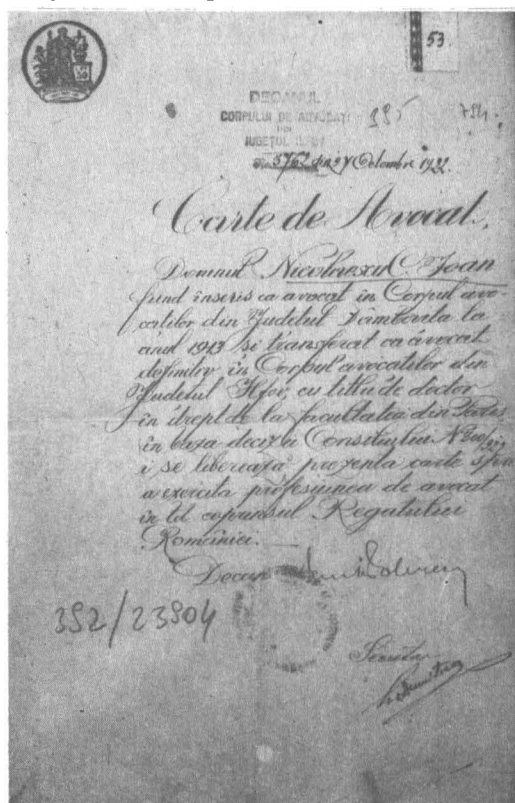

Fig. 6

¹⁵ Complexul Național Muzeal „Curtea domnească”, Târgoviște, Fond. I. C. Nicolaescu, doc. nr. 5762 din 27 octombrie 1922.

drept al Facultății din Paris, a fost inclus ca avocat stagiar în corpul avocaților din Dâmbovița, și apoi transferat ca avocat definitiv la baroul Ilfov. I s-a eliberat această carte cu dreptul de a exercita această profesiune pe tot cuprinsul regatului României.

Din documentele cercetate reiese că eliberarea „cărților de avocați” se făcea pe baza examinării cunoștințelor și a practicii juridice anterioare. Eliberarea „cărților de avocați” se făcea și în cazul când persoanele în cauză posedau și studii de specialitate (cazul lui Constantin I. Nicolaescu și Ioan C. Nicolaescu).

„Cărțile de avocat” eliberate de baroul din Târgoviște, ca de altfel și de celelalte barouri, nu erau echivalente cu diplomele de licență, dar în baza lor se putea practica avocatura.

Cert este că aceste practici s-au înrădăcinat în perioada imediat următoare după Unirea Principatelor de la 1859, când schimbările social-economice survenite, puneau o serie de probleme, iar învățământul de specialitate creat nu satisfăcea îndeajuns toate necesitățile.

ASPECTS DE LA PRATIQUE JUDICIAIRE DANS LE DÉPARTEMENT DÂMBOVITZA À LA FIN DU XIX-ÈME SIÈCLE ET AU COMMENCEMENT DU XX-ÈME

RÉSUMÉ

Dans cet article il s'agit d'une famille ancienne d'avocats de Târgoviște, lorsque les nominations des avocats étaient réalisées conformément aux „chartes d'avocats” élibérées d'après la Loi de 1864, par les barreaux d'avocats, sans des études de spécialité; les chartes étaient élibérées aux personnes qui, avaient une pratique juridique laborieuse dans ce domain d'activité.

LISTA ILUSTRĂȚILOR
LA LISTE DES ILLUSTRATIONS

Fig. 1. Iancu (Ion) Nicolaescu

Première figure. Iancu (Ion) Nicolaescu

Fig. 2. Carte de avocat, Iancu Nicolaescu, 23 octombrie 1866

Figure 2. Charte d'avocat, Iancu Nicolaescu, le 23 octobre 1866

Fig. 3. a, b. Cărți de avocat, Iancu Nicolaescu, 20 februarie 1871

Figure 3. a, b. Chartes d'avocat, Iancu Nicolaescu, le 20 février 1871

Fig. 4. Constantin I. Nicolaescu

Figure 4. Constantin I. Nicolaescu

Fig. 5. Carte de avocat, Constantin I. Nicolaescu, 1 februarie 1883

Figure 5. Charte d'avocat, Constantin I. Nicolaescu, premier février 1883

Fig. 6. Carte de avocat, Ion C. Nicolaescu, 27 octombrie 1922

Figure 6. Charte d'avocat, Ion C. Nicolaescu, le 27 octobre 1922

TIMPUL JANDARMULUI

Ion Teodorescu

MOTTO: „Nu există evenimente sau personaje privilegiate: studiind epoca lui Alexandru cel Mare sau mesajul lui Buddha, nu ești mai aproape de Dumnezeu decât studiind istoria unui sat din Muntenegru sau biografia unui pirat uitat. În fața lui Dumnezeu toate evenimentele istorice sunt valoroase. Și cine nu crede în Dumnezeu zice: în fața istoriei“.

Mircea Eliade,

– „Mitul eternei reîntoarceri“.

Ce este, oare, TIMPUL? „Dacă sunt întrebat și caut s-o explic, nu o știu“, spune episcopul de Hippona, Augustin. Sunt cuprinse în noțiunea de „timp“: nașterea, copilăria, iubirea, căsătoria, trădarea, lașitatea, războiul, foamea, boala, speranța, moartea și gândul ce este dincolo de ea. Și toate acestea se numesc simplu, VIAȚA unui om. Și existența sa este cuprinsă în istorie și aceasta cuprinde și suferință. Și ce suferință! „Doamne, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?!“ a strigat tânărul Isus. Iar, peste timp, tânărul Pascal se va întreba: „Când mă gândesc la mica durată a vieții mele absorbită în veșnicia care precedă și care urmează, la micul spațiu pe care îl văd, mă sperii și mă uimesc... Cine m-a așezat aici? Prin porunca și orânduirea cui mi-au fost destinate acest loc și acest timp?“¹ În contextul istoriei încărcată de evenimente care se succed, Divinul a coborât într-un timp istoric concret pentru a suferi, a muri și a învia. Și din acel moment istoric încetează a mai fi fabulă, Maya, ci este coeternă cu Ziditorul. Și nimic nu este fără rost în fața Ziditorului,

1 Blaise Pascal, *Cugetări*, Ed. Univers, Buc., 1978, p. 63.

pentru că în această coeternitate stau alături filozoful Jean-Paul Sartre și plutonierul de jandarmi de la Titu, Marin Stan.

Putem cerceta istoria timpului sub diferite aspecte, cu accent pe cel trecut (arheologie), cel prezent (politologie, sociologie, istorie contemporană) și viitor (futurologie); să introducem noțiuni precum seria (A.D. Xenopol) „timp lung” (Școala Analelor), „timpul ciclic” (Vico, Croce). Dar dacă nu ținem seama de prevalarea divinului, sacrului, istoria își pierde sensul, sau devine, în cel mai bun caz, o carte de morală. Și eternul se transcede în noi prin credință. Credem și apoi vom cerceta; vom cerceta istoria făcând parte din armonia Ziditorului. Și când măsurăm succesiunea evenimentelor, măsurăm armonia lor: „Ceea ce îmi apare cu claritate în mod evident, este că nici viitorul, nici trecutul nu există și că nu este propriu a spune că sunt trei timpuri: „trecutul, prezentul și viitorul”, dar s-ar spune, poate, mai bine „timpurile sunt trei: prezentul trecutului, prezentul lucrurilor prezente și prezentul viitorului”, căci aceste trei timpuri sunt, toate trei, în sufletul meu, și în altă parte nu le văd. Prezentul trecutului este memoria, prezentul prezentului — intuiția, iar prezentul viitorului este așteptarea”.²

1. Ce este ETERNITATEA, timpul care se scurge?

Asupra acestor întrebări să-l consiliem pe Toma d'Aquino: „Eternitatea este viață fără margini posedată în întregime de simultaneitate și perfecțiune”.

2. Dumnezeu este etern?

„Dumnezeu este imuabil, nu este numai etern, el este, asemeni, eternitatea sa”.

3. Eternitatea este proprietatea exclusivă a lui Dumnezeu?

„Dumnezeu este etern pentru că este adevărat și absolut imuabil. Celelalte existențe sunt eterne în măsura în care participă la imuabilitate”.

4. Eternitatea diferă de cea a timpului?

2 Aurelian Augustin, *Confesiuni*, în N. Bagdasar, V. Bogdan, C. Naly, *Antologie filozofică. Filozofi străini*, Ed. Casa Școalelor, 1943, p. 177—182.

„Eternitatea diferă de timp pentru că existența sa este în întregime simultană, în vreme ce existența timpului este succesiunea, dar ea nu diferă de timp prin absența începutului și a sfârșitului“.

5. Diferența dintre ev (perioadă) și timp.

„Evul ține locul dintre timp și eternitate“.

6. Există un singur ev.

„Nu există decât un singur ev“.³

Cine este jandarmul? Numele vine din franceză („gendarme“ — pour gens d'armes), soldat faisant partie de la gendarmerie; gendarme à pied, à cheval, în „Nouveau Petit Larousse“, Paris, 1954; în Italia, jandarmii se numesc „carabinieri“. România a preluat modelul, înființând în 1891, trupele de jandarmi, cu scopul pazei localităților rurale și supravegherea ordinii de drept (filajul, urmărirea spionilor, a celor care răspândesc zvonuri și manifeste).

Alături de arma cavaleriei — jandarmeria a fost considerată ca o armă nobilă, cavaleriească atât pentru soldații care făceau armata în termen la jandarmi (majoritatea țărani), ca și pentru ofițerii de cavalerie. A face parte din această armă era o onoare și o mândrie. Referitor la titlul lucrării, se poate face o mică remarcă: în limba română avem, o dată, termenul „timp“ (latin de origine), care trimite la timpul sacru, și „vremea“ (slav de origine), de semnificație profană, cotidiană („vreme trece, vreme vine“).

Titlul lucrării ar fi putut fi „Vremea jandarmului“. Ca și cavaleriștii, având misiunea de păstrători ai ordinii în tânărul stat național român, ei, jandarmii, erau considerați „eroi“ ai neamului (cum erau apreciați, de altfel, și agenții secreți în cele două războaie mondiale). Conduita lor trebuie să fie de adevărați eroi: devotament, mândrie, curaj, să sară în ajutorul celor slabi; „oamenii își reglementează conduita nu în funcție de condiția lor adevărată, ci de imaginea pe care și-o fac despre ea și care niciodată nu o reflectă cu fidelitate“.⁴

3 Toma d'Aquino, *Somme théologique*, Les Editions Rieder, Paris, 1927, p. 114.

4 Georges Duby, *Histoire et idéologie des sociétés*, în *Faire de l'histoire*, tom I, Nouveaux problèmes, p. 147—148.

Pentru jandarm, existența lui cotidiană era întreruptă de marile evenimente ale Timpului sacru: Crăciun, Anul Nou, Paște — sau zilele sfinților (Sf. Vasile, Sf. Ion, Sf. Gheorghe, Sf.-ții Constantin și Elena, Sf.-ții arhangheli Mihail și Gavril și alții mai mici). Aceste sărbători erau pretext de petrecere, felicitarea șefilor, baluri (cel al prefecturii ocupă un loc aparte). Intrarea în acest timp sacru era un prilej ușor superfluu de a scăpa de sub ordinele curente, de a uita de micile necazuri, supărări de familie. Totodată, sărbătorile ofereau ocazia de a întări (sau iniția) relații cu șefii ierarhici, întrucât aceștia purtau în ei ceva charismatic, care îl făcea pe subaltern să acționeze cu mai mult zel: „Cu prilejul felicitărilor de Anul Nou, Crăciun, Paște, fiecare oficer va felicita *numai* (sublinierea noastră) pe șeful direct *supus*. Iar cu ocazia zilelor onomastice oficerul felicita din partea lui și a trupei (nu ca particular n.n.) pe cine crede de cuviință, dar în mod expres pe șeful său direct *supus*”⁵

Pe lângă aceste sărbători, care reaminteau jandarmului existența în timpul sacru, mai existau sărbători, așa zis „naționale“, care, prin amploare și ritual, deveneau sacrosancte: 10 Mai și Ziua eroilor: „Avem onoarea a vă aduce la cunoștință că I.P.S.A. Patriarhul Dr. Miron Cristea, înaltul Regent, Președintele Societății, vă trimitem patriarhicești binecuvântări și vii mulțumiri pentru avântul sufletesc cu care ați răspuns chemării strănerii obolului obștesc pentru societate în ziua Eroului. Tabelul adeverește că s'a primit și 600 lei“. (Notă trimisă Legiunii de jandarmi Dâmbovița pe data de 9 ian. 1929, din partea Societății eroului necunoscut.) Iar rapoartele Legiunii de jandarmi către eșaloanele ierarhice începeau cu „avem („am“) onoarea“. Nu este o simplă formulă de complezență, ci dorința castei militare de a face din onoare și credință emblemele unui alt timp al onoarei și al credinței, diferit de cel creștin și de cel cotidian.

Cel care îmbrățișa arma jandarmeriei era altceva decât un civil de rând. El făcea parte din efectiv, trebuia să aibă o stare de sănătate

5 Arhivele Statului-Filiala Dâmbovița, *Fond Legiunea de jandarmi*, dos. 1/1928, f. 18.

bună, *ehipamentul* pus la punct, *armătura* (curată), *ținuta* (îngrijită), *disciplină* și *credință*.⁶

Cum se desfășura programul trupei într-o zi rezultă din transcrierea din ziua de 5 mai 1923.

— 7,30 — 8 Inspecția de dimineață

— 8 — 8,10 Ajuns la câmpul de instrucție

— 8,15 — 8,30 Instrucție

— 8,30 — 8,40 Salutul de pe loc

— 8,40 — 8,50 Întoarcerea de pe loc

— 8,50 — 9,10 Pas de manevră

— 9,25 — 9,40 Repaus

— 9,50 — 10,15 Instrucție

— 10,20 — 11 Ochire

— 11,45 — 11,55 Întoarcerea la cazarmă

— 11,55 — 12,30 Masa de prânz

— Până la ora 14 Program administrativ

— 14 — 15,15 Curățirea hainelor

— 15,15 — 16 Despre sarcinile publice și credința la jandarmi. Apoi urma alt program administrativ, până la ora 18.

Credința în rege, în ordinea statului român de atunci și credința religioasă presupunea ascultare, păstrarea secretului. Ordinea — nu numai la noi, dar în toată Europa — se întemeia pe păstrarea secretului; și tot ce este secret, devine o enigmă, un mister. Această misie cu caracter secret a jandarmului, prefigurează tipul NKVD-istului, dându-i iluzia că-și poate crea istoria și propria sa libertate, că „supune” timpul trecut, prezent și mai ales, viitorul. Și el trebuie să fie prezent în istorie cu orice preț ca un cavaler al ordinii, credinței și păstrător al secretelor. Teoria că secretele se vor afla în cazul istoriei, se va schimba. Aceasta este tragedia jandarmului, de atunci și de aiurea, indiferent de spațiu și timp. Este drama omului modern, dorința de a face competiție Eternității pe acest pământ și de a crea altceva decât înaintașii săi. „Pentru omul modern, omul nu poate fi

6 Legiunea de Jandarmi a Județului Dâmbovița, din 1923.

creator decât în măsura în care este istoric; cu alte cuvinte, orice creaţie îi este interzisă, în afara celor care-şi află sursa în propria libertate şi, în consecinţă, totul îi este refuzat, în afară de libertatea de a face istoria, făcându-se pe sine... Libertatea de a face Istoria, cu care se mângâie omul modern, este iluzie pentru quasitotalitatea speciei umane”.⁷

Duşmani ai ordinii şi, indirect ai jandarmului erau sectanţii, comuniştii şi legionarii. Într-un raport al Legiunii de jandarmi Dâmboviţa (11 ianuarie 1926) citim: „În prezentul sector al satelor sunt: adventişti, studenţi în Biblie şi martori ai lui Iehova. Majoritatea sunt adventişti şi *nu fac* propagandă: Corneşti 5 adventişti; Suţa Seacă 24; Răciu 2; Pierşinari 8; Văcăreşti 1; Odobeşti 1; Pucioasa 18; Tâţa 22; Pietroşiţa 1; Voineşti 1“. Informaţiile sunt precise, majoritatea sectanţilor sunt femei, care au încercat să-i atragă şi pe bărbaţii lor, dar nu prea au reuşit. Informaţia cu rol vital în timpul de zi cu zi al jandarmului este punctul său de onoare şi de desăvârşire. „În primul rând sunt chemaţi să culeagă informaţii şefii de post şi ajutoarele lui. Este bine după cum vi s’a recomandat şi anterior ca fiecare şef de post să aibă oamenii săi de încredere care îi poate procura informaţii numeroase, care trebuie să fie punctul de onoare şi ţinuta de apostolat în executarea sarcinilor fiecărui ostaş care trebuie să fie un adevărat jandarm pentru speranţa Ţării“.⁸

Ţinta ordinului, pe care, de obicei, era scris „strict confidenţial“, erau acţiunile comuniştilor, ca agenţi ai Moscovei. Ei trebuiau urmăriţi şi depistaţi. „Legaţia noastră de la Paris a trimis Ministerului Afacerilor străine o notă din care rezultă că statul sovietic organizează acţiuni provocatoare în cursul lunii Mai pe tot teritoriul României şi în special în Bucureşti“.⁹ Sau: „Atenţie! Se răspândeşte clandestin ziarul liber Scânteia care conţine articole de Ana Pauker!“¹⁰ Partidul comunist va plana în permanenţă asupra statului

Mircea Eliade, *Eseuri*, Ed. Ştiinţifică, Buc. 1991, p. 114.

8 Arhivele statului-Filiala Dâmboviţa, *Fond Legiunea de jandarmi*, dos. 32/1926, f. 229.

9 Idem, dos. 30/1926, f. 90.

român de atunci și, implicit, asupra timpului jandarmului. Pentru cei de atunci comunismul se asimila politicii expansioniste a Rusiei Sovietice. „O mașină apare alături de trotuar, lângă persoana bănuită ca fiind comunistă, se deschide ușa mașinii și cineva dinăuntru pronunță cuvintele: „Victoria va fi a Rusiei“.¹¹ Foarte interesant este faptul că într-un județ ca Dâmbovița, cu o puternică industrie petrolieră și cu clasă muncitoare, Rapoartele Legiunii de jandarmi Dâmbovița precizează de mai multe ori: „Nu sunt acțiuni comuniste. Nu sunt acțiuni antisemitice. Nu sunt mișcări legionare“, dar supravegherea secretă va continua în permanență.

După venirea lui Carol al II-lea la putere și instaurarea dictaturii regale (1938), și după rebeliunea din 1941, legionarul alături de comunist și de sectant — face obiectul urmăririi de către jandarm. Ordinele atenționează jandarmii din Dâmbovița: „Legiunea a schimbat parola — Legiunea și Căpitanul — cu — Trăiască Lenuța și Costel“.¹² O percheziție făcută la spitalul din Iași a găsit la legionari 121 manifeste, 18 revolve, 7 cuțite, etc. Mai sunt și spioni care pătrund, în special sunt vizați cei maghiari: „O anume Olga Ficher din Brașov pătrunde în casele Oficiului de jandarmi cu scopul de a culege informații“,¹³ spune un Raport din 1941. Dar Timpul — cel care se joacă precum un copil — a făcut să fie o vreme a legionarilor, apoi o vreme mai lungă, a comuniștilor; și cel care urmărește — să fie, la rândul lui, urmărit. Dar viața cotidiană a jandarmului mai include și încălcarea regulamentului, abuzurile sale. Cum să nu facă un abuz un om care știe că el împarte legea și ordinea?! Puterea lui devine imensă, sacră. Iar plutonierul Marin Stan din Titu este băgat la carceră 3 zile, fiind „condamnat la libertate“, cum ar fi spus coeternul său Jean-Paul Sartre. Bineînțeles că, la carceră, Marin Stan a simțit o puternică... greață și angoasă, ca Jean-Paul, la Paris.

10 Idem, dos. 35/1928, f. 49.

11 Idem, dos. 166/1941, f. 14.

12 Idem, f. 15.

13 Idem, f. 61.

Marin Stan, plutonierul de jandarmi, va traversa perioada războiului, va fi reformat în 1948 și apoi hărțuit. Pentru Jean-Paul filozofia existențialistă va fi dorința lui de a crea o nouă ordine; la fel, și Marin Stan își va fi dorit să inițieze o astfel de ordine.

Și — peste timp — referitor la Jean-Paul Sartre viitorimea va decide că a fost jandarm în filozofie, iar plutonierul Marin Stan — filozof în jandarmerie. (Poate fi o simplă butadă a autorului; dar cine mă poate contrazice, când viitorul nu există?!)

Bun rămas, jandarmule, și pe curând!

L'ÉPOQUE DU GENDARME

RÉSUMÉ

Dans l'article ci-dessus l'auteur présente les relations entre le temps sacré et le temps profane. On fait une analyse sur l'activité de la gendarmerie du département Dâmbovitza, entre les deux guerres mondiales.

Par ses diverses activités de contre-espionnage, le gendarme désirait être un créateur d'histoire, en réalité il a créé son propre espace et sa propre époque. L'époque (le temps) crée par le gendarme portait le signe du secret et pendant ce siècle tout ce qui est secret devient mystère.

Mais l'homme est soumis à l'impécable temps sacré et toutes ses activités doivent avoir un chemin horizontal et vertical, pour être éternel.